

L'ESCOLA DEL SEGLE XXI

El número 21 de *frc REVISTA DE DEBAT POLÍTIC* dedica el seu bloc central a l'escola. Més enllà dels canvis que planteja la nova Llei d'Educació, aprovada pel Parlament de Catalunya el passat 1 de juliol, hem cregut convenient fer una diagnosi de l'escola avui dia. Realment són certes les informacions que dibuixen un panorama de crisi estructural? Quin és el paper que hauria de jugar l'escola al segle XXI? Està desfasada? Existeix una resposta des del progressisme davant d'un cert desconcert actual? Hom té la sensació que criticar l'escola i els mestres és una dinàmica ja instal·lada dins el nostre sistema. Les veus que alarmen d'un creixent fracàs escolar tenen cada cop més ressò als mitjans de comunicació i els que defensen un cert discurs de retorn al passat són capaços d'aglutinar de manera relativament ràpida bona part de l'opinió pública. Què hi ha però de cert en totes les afirmacions catastrofistes? Què hi ha de tòpic i què hi ha de realitat?

Des de *frc REVISTA DE DEBAT POLÍTIC* creiem oportuna la reflexió i l'anàlisi a l'entorn de tots i cadascun dels elements que conformen l'escola, des de la mirada seriosa i crítica dels qui la coneixen de ben a prop, fugint dels tòpics. En primer lloc, **Joaquim Prats**, catedràtic de la Universitat de Barcelona i president del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, estableix en el seu article un retrat de l'estat de l'educació a Catalunya. Per al professor Prats, l'escola està en crisi, i ho justifica a partir d'indicadors concrets, com informes de rendiment escolar o dades socioeconòmiques. Així, tot i que el sistema educatiu català ha assolit un nivell homologable als països europeus, encara té punts febles fruit de la pròpia història educativa i política. Per a Prats, la solució passa per identificar els problemes dels col·lectius i tractar de manera desigual el que és desigual. En cap cas, però, no s'han de buscar solucions del passat als problemes actuals.

Sens dubte, les respostes als problemes de les aules s'han de dur a terme des de la confiança i l'optimisme. Per a **Gregorio Luri**, doctor en Filosofia, precisament perquè la realitat ens dona motius pel desencís, cal contrarestar el pessimisme amb l'optimisme de la voluntat i la confiança en mestres i alumnes. Per a Luri, autor de *L'escola contra el món* (La Campana, 2008), l'optimisme i la confiança són el primer deure moral del mestre, i l'estabilitat, l'obligació per part de la llei i les institucions implicades. Així, Luri considera que en els països amb èxit hi ha un cercle virtuós en què la confiança dels mestres en la seva pròpia feina i en l'autoritat dels continguts, la dels pares i alumnes en l'escola, l'estabilitat normativa i la capacitat per a detectar precoçment els problemes d'aprenentatge són elements que es reforcen els uns als altres. El nostre repte, segons ell, és crear aquest cercle virtuós.

Aires positius també a nivell espanyol. El catedràtic de Sociologia de l'Educació **Julio Carabaña** fa una crida a l'optimisme, recordant que els resultats de les escoles espanyoles estan al nivell dels països més avançats d'Europa. Provocador en la seva anàlisi, es mou còmodament entre percentatges i resultats nuls, per acabar amb alguns mites que envolten, per exemple, la relació entre immigració i escola. Per a Carabaña, el sistema educatiu és un dels subsistemes socials en què els processos d'immigració produeixen menys tensions, perquè es disposa de mitjans i d'estructures que res tenen que envejar a les del nord d'Europa.

Des de l'esquerra, el paper que ha de jugar l'educació al segle XXI és clar: ha de ser l'eina que impulsi els valors democràtics, de solidaritat i de participació, sempre a partir de l'acció conjunta de pares i mares, alumnat, mestres i professorat, amb la correcta aplicació de les lleis en vigor i garantint l'aportació de respostes àgils a les inquietuds, reptes i dificultats que, necessàriament, es generen amb el pas dels anys. ■ **Cristina González i Buil**

MARTÍ PELLICER